

Opetus- ja kulttuuriministeriö Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen vision uudistaminen Verkko-osallistamisen tulokset

16.4.2025

Anu Valtari, Hanna Niemelä & Tuomo Lähdeniemi

Tulosten esittely raportissa

Tavoite, kutsuminen ja osallistuminen käytännössä

Kokonaiskuva tuloksista

Minkä pohjalle korkeakoulutuksen ja tutkimuksen tulevaisuutta tulisi rakentaa?

Millaista on korkeakoulujen vaikuttava tutkimus- ja kehittämistoiminta vuonna 2030?

Minkä pitää muuttua, jotta suomalaiset korkeakoulut ovat vahvoja ja vaikuttavia toimijoita vuonna 2040?

Mitkä muutokset ovat tärkeimpiä korkeakoulujen tulevaisuudelle?

Mikä muutostekijöissä on keskeisintä korkeakoulutuksen ja tutkimuksen näkökulmasta?

Loppukiri: muita muutostekijöitä ja terveisiä



Tavoite, kutsuminen ja osallistuminen

Tavoite



Kerätä näkemyksiä
korkeakoulutuksen ja
tutkimuksen vision
uudistamisen
pohjaksi

Kohderyhmät



Sidosryhmät
laajasti

Kutsumisen
kanavat



Sähköpostiviestit,
verkkosivut

Osallistumisaika



14.3.–4.4.2025

Osallistumisia
yhteensä



1060

Osallistumisia yhteensä 1060

Opiskelijat ja asiantuntijat aktiivisia, korkeakoulun henkilöstö monipuolisesti edustettuna



Rooli

Opiskelija	173
Asiantuntija	166
Muu opetus- ja tki-henkilöstö	165
Muu korkeakoulun henkilöstö	137
Korkeakouluyksikön johto (tdk- tai laitostaso, palveluyksikkö)	122
Korkeakoulun johto (rehtoraatti, hallitus)	83
Yrityksen/järjestön/tutkimuslaitoksen/julkishallinnon organisaation johto	66
Yliopettaja	43
Professori	40
Tutkijakoulutettava	32
Jokin muu	30

Osallistumisia suomenkielisen linkin kautta 945, englanninkielisen 94 ja ruotsinkielisen 21.



Osallistumisia yhteensä 1060

Suurin osa osallistumisista ammattikorkeakouluista ja yliopistoista suurmetropolialueelta



Organisaatio

Ammattikorkeakoulu	451
Yliopisto	408
Muu sidosryhmä	44
Muu julkinen sektori	42
Kolmas sektori	27
Elinkeinoelämä	25
Työmarkkinajärjestö	24
Ministeriö	17
Tutkimuslaitos	11
Hyvinvointialue	7

Asuinpaikka

Suurmetropolialue	614
Pohjois-Suomi	128
Väli-Suomi	92
Itä-Suomi	74
Pohjanmaa	66
Lounaisrannikko	59
Muu Eurooppa	6
Euroopan ulkopuolinen maa	4

Osallistumisia suomenkielisen linkin kautta 945, englanninkielisen 94 ja ruotsinkielisen 21.



Osallistumispolku



Taustatiedot:
Osallistujan rooli,
organisaatio ja
asuinpaikka

1. Minkä pohjalle
korkeakoulutuksen ja
tutkimuksen tulevaisuutta tulisi
rakentaa?

2. Millaista on
korkeakoulujen
vaikuttava tutkimus-
ja kehittämistoiminta
vuonna 2030?

3. Minkä pitää muuttua, jotta
suomalaiset korkeakoulut ovat
vahvoja ja vaikuttavia
toimijoita vuonna 2040?

4. Mitkä muutokset
ovat tärkeimpiä
korkeakoulujen
tulevaisuudelle?

5. Mikä muutostekijöissä on
keskeisintä korkeakoulutuksen
ja tutkimuksen näkökulmasta?

6. Lopuksi: muita
muutostekijöitä ja
terveisiä

Kokonaiskuva tuloksista

Päätulokset

Korkeakouluilla tulevaisuudessakin tärkeä rooli yhteiskunnan aktiivisina suunnannäyttäjinä ja tiedon sekä osaamisen tuottajina

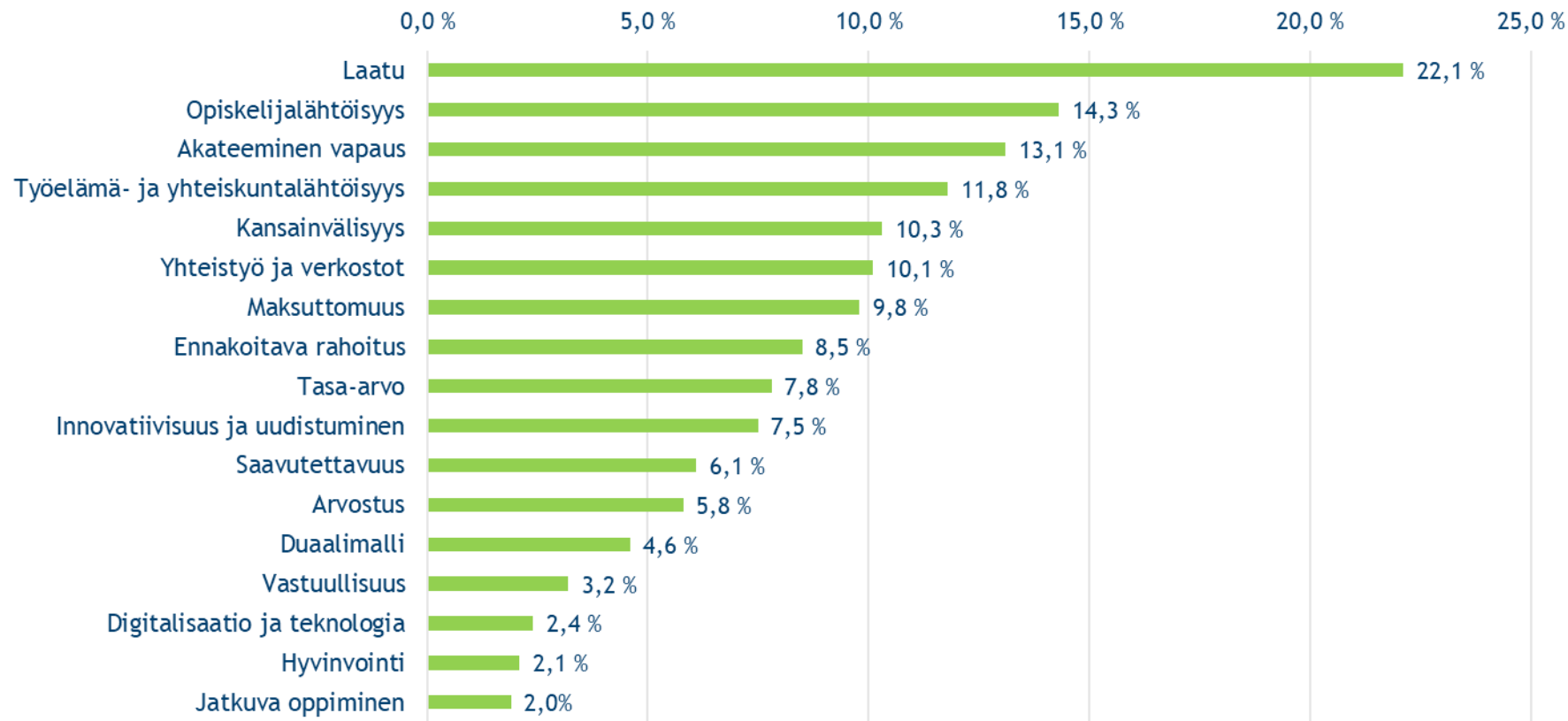


Minkä pohjalle korkeakoulutuksen ja tutkimuksen
tulevaisuutta tulisi rakentaa?

Laatu, opiskelijalähtöisyys ja vapaus tulevaisuuden kivijalkoja

(n=1402)

Minkä pohjalle korkeakoulutuksen ja tutkimuksen tulevaisuutta tulisi rakentaa?



Korkeakoulujen ja tutkimuksen tulevaisuuden rakentamisen rakennuspuita

Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen

- **Korkea laatu** toteutuu; korkeatasoinen opiskelijan huomioiva pedagogiikka perusopetuksesta lähtien aina korkeille asteille asti, säännöllinen laadunvalvonta, tutkimukseen perustuva koulutus, tutkimuksen ja opetuksen vahva yhteys, ammattitaitoinen osaamistaan kehittävä henkilöstö, opiskelijoiden osaamisen varmistaminen, monitieteinen lähestyminen
- **Opiskelijälähtöisyys** huomioidaan koulutuksen suunnittelussa, toteutuksessa ja kehittämisessä, laajempi osallistaminen ja tukipalveluiden kehittäminen erityisesti mielenterveyden ja hyvinvoinnin tukemiseen, opiskelun joustavuudesta ja erilaisista väylistä pidetään kiinni, opiskelijoiden osaamisen lähtötason nostaminen
- **Akateeminen vapaus** ja autonominen asema tki-toiminnassa ja koulutuksessa varmistetaan ja sitä tuetaan myös rahoitusratkaisujen kautta; poliittinen riippumattomuus ja perustutkimuksen arvostus, avoimen tieteen läpinäkyvyys ja tutkimustiedon saatavuuden parantaminen
- **Työelämä- ja yhteiskuntalähtöisyys**; yhteiskunnan tuki toiminnalle ja yhteiskunnan sekä työelämän tarpeisiin vastaaminen Suomen kilpailukyvyn ylläpitämiseksi ja parantamiseksi, ymmärrys maailman muutokseen vaikuttavista elementeistä, työelämlähtöisyyden ja aluevaikuttavuuden huomiointi



Korkeakoulujen ja tutkimuksen tulevaisuuden rakentamisen rakennuspuita

Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen

- **Vahva halu kansainvälisyyteen;** kansainvälinen yhteistyö ja kansainvälisissä verkostoissa kehittyminen, Suomi kansainvälisesti arvostettuna tutkimus- ja koulutus kumppanina, globaalien ongelmien ratkaiseminen ja oman erityisosaaminen tarjoamien, esim. arktinen osaaminen
- Hyvin **verkostoituneet korkeakoulut sekä yhteistyön moninaisuus;** monitieteinen, kansallinen ja kansainvälinen yhteistyö yli korkeakoulurajojen, erilaisten yhteistyökumppaneiden kanssa toimiminen, koulutuksen ja tutkimuksen vuoropuhelun tukeminen, erilaiset yhteistyötä tukevat mekanismit, alustat ja käytännöt
- **Koulutuksen maksuttomuus ja opiskelun ja tutkimuksen tasa-arvoisuus,** tulevaisuutta rakennetaan inklusiivisuuden ja yhdenvertaisten mahdollisuuksien päälle
- **Rahoituksen** pitkäjänteisyys, vakaus ja selkeät elementit sekä koulutuksen että tutkimuksen toimintojen toteuttamiseen
- **Innovatiivisuus ja uudistuminen;** innovaatiotoiminnan yhdistäminen huippututkimukseen, kokeileva kehitystyö, koulutuksen ja tutkimuksen työelämärelevanssi, monialainen yhteistyö
- Suomalainen korkeakoulutus on **saavutettavaa kaikille** taustasta riippumatta; alueellinen saavutettavuus ja kattavuus, esteettömyys, tasalaatuisuus, maksuttomuus, kaksikielisyys



Korkeakoulujen ja tutkimuksen tulevaisuuden rakentamisen rakennuspuita

Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen

- Suomalaisen korkeakoulutuksen ja tutkimuksen **arvostus yhteiskunnassa ja maailmalla**; korkea osaaminen, tutkitun tiedon laatu, tutkimuseettiset periaatteet ja prosessit
- **Duaalimalli ja eri korkeakoulusektoreiden selkeä työnjako**; keskittyminen erilaisiin osaamiskokonaisuuksiin, tarkoituksenmukainen työnjako ja yhteistyö, profiloituminen omiin vahvuusalueisiin, osaamisen tuottaminen yhteiskunnan eri sektoreille
- **Vastuullisuus**; korkeakoulutus ja tutkimus perustuu eettisesti, ympäristöllisesti, henkisesti ja taloudellisesti kestäväälle pohjalle
- **Digitalisaation ja teknologian hyödyntäminen**; tekoälyn tuoman muutoksen huomiointi tutkintorakenteissa, koulutuksen sisällöissä ja tutkimuksessa, osaamistason nostaminen
- Henkilökunnan ja opiskelijoiden **hyvinvoinnin varmistaminen ja tukeminen**; tukipalveluiden kehitys, työhyvinvoinnista huolehtiminen, mahdollisuudet työn ja muun elämän yhdistämiseen, osallisuuden lisääminen, viihtyvyydestä huolehtiminen
- **Jatkuva oppiminen**; mahdollisuus vaihtaa alaa ja lisä- ja uudelleen kouluttautua, monia mahdollisuuksia päästä kiinni korkeakoulutukseen, erilaisten kohderyhmien tasa-arvoiset mahdollisuudet elämänikäiseen opiskeluun, jatkuvan oppimisen tukeminen sisältöjä ja rahoitusta uudistamalla



Taustaryhmäkohtaisia näkemyseroja

Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen edustajien välillä

- Yliopistoedustajat pitävät **rahoitusta** tärkeämpänä
- Ammattikorkeakoulujen edustajat korostavat enemmän **työelämä-** ja **yhteiskuntalähtöisyyttä** sekä **innovatiivisuutta** ja **uudistumista**

Henkilöstön ja johdon kesken

- Myös henkilöstö painottaa **korkeaa laatua**, mutta nostaa vahvasti esiin myös **akateemisen vapauden**, **opiskelijälähtöisyyden**, **työelämä-** ja **yhteiskuntalähtöisyyden** ja **rahoituksen**
- Johdon edustajat korostavat erityisesti korkeakoulutuksen ja tutkimuksen **korkeaa laatua**

Suurmetropolialueella ja sen ulkopuolella asuvien vertailussa

- Suurmetropolialueella korostetaan muita alueita enemmän **kansainvälisyyttä** ja **maksuttomuutta**
- Suurmetropolialueen ulkopuolella asuvat puolestaan puhuvat enemmän **yhteistyöstä** ja **verkostoista** sekä **rahoituksesta**
- TOP 4 kokonaisuutta laatu, opiskelijälähtöisyys, työelämä- ja yhteiskuntalähtöisyys ja akateeminen vapaus ovat samat alueesta riippumatta

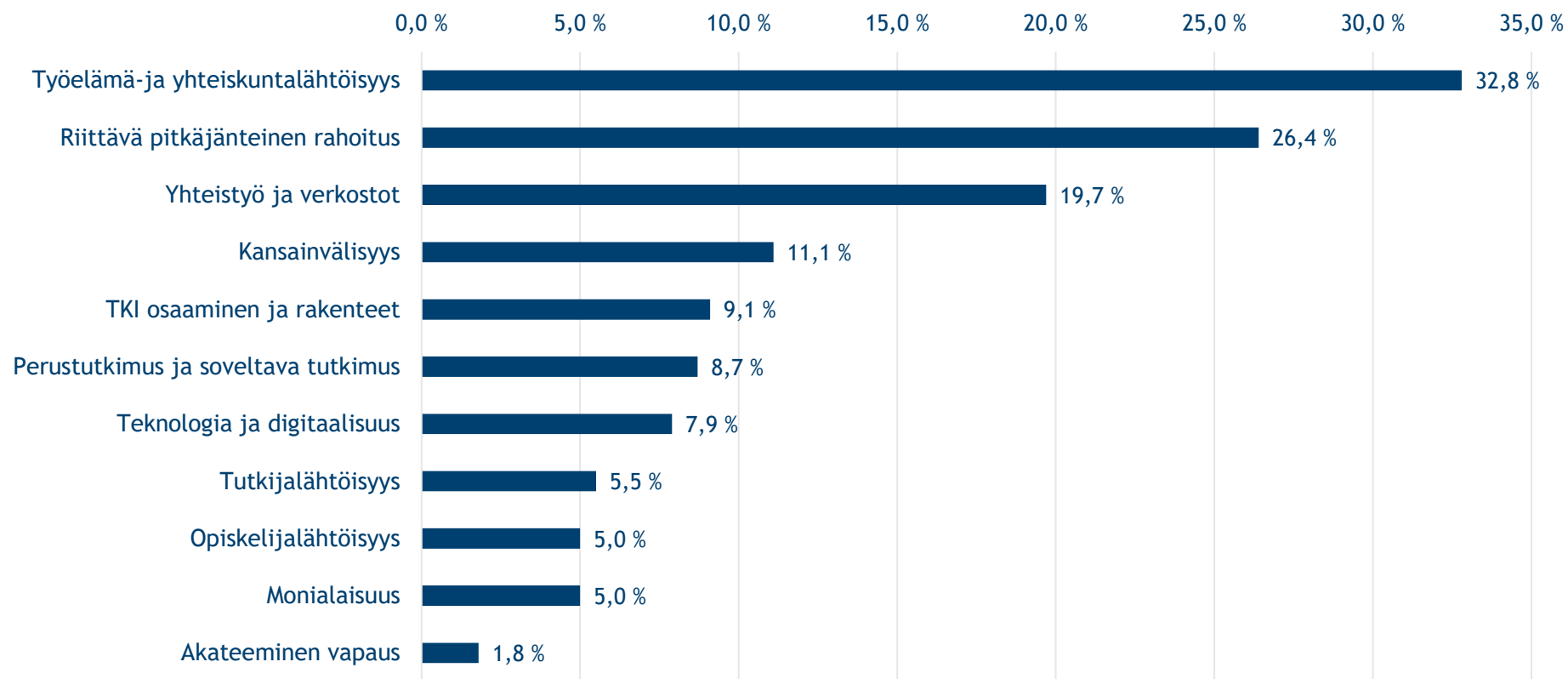


Millaista on korkeakoulujen vaikuttava tutkimus-
ja kehittämistoiminta vuonna 2030?

Työelämän ja yhteiskunnan tarpeisiin on vastattava mitattavalla tutkimuksella ja kehittämistoiminnalla

(n=922)

Millaista on korkeakoulujen vaikuttava tutkimus- ja kehittämistoiminta vuonna 2030?



Vaikuttava tutkimus- ja kehittämistoiminta vuonna 2030

Tutkimus- ja kehittämistoiminta

- **Työelämä- ja yhteiskuntalähtöisyys;** yhteiskunnan tarpeisiin vastaaminen tuottamalla sekä tieteellistä tutkimusta että kehittämistutkimusta, käytännön hyötyjen ja kaupallisen soveltuvuuden vahva näkökulma, lisääntyneet yhteistyömuodot korkeakoulujen ja yritysten välillä, kansallisten ekosysteemien ja kokeilualustojen tuottaminen, yritysten aktiivinen mukanaolo tutkimusalueiden, -ohjelmien ja -aiheiden suunnittelussa, saavutettava ja osallistava tutkimus, tutkimusten julkaisu kansalliskielillä
- **Riittävä pitkäjänteinen rahoitus;** perustutkimuksen rahoituspohjan pitkäjänteisyyden ja riittävyyden turvaaminen, rahoituksen ennakoitavuus, rahoituskanavien joustavuus, yksityisen ja ulkomaisen rahoituksen lisääminen, rahoituksen dokumentoitu vaikuttavuus, rahoitus antaa laaja-alaisen pohjan erilaiselle tutkimukselle
- Tutkimusta ja kehitystyötä tehdään yhä enemmän **yhteistyössä ja verkostoissa** eri toimijoiden kanssa; ammattikorkeakoulujen sekä yliopistojen keskinäinen yhteistyö ja molempien osaamisen ja infrastruktuurin hyödyntäminen, korkeakoulujen ja yritysten välinen syvä yhteistyö, laajat yhteistyömuodot eri yhteiskunnallisten toimijoiden kanssa, kansainvälinen yhteistyö, keskinäisen arvostuksen lisääntyminen verkostoissa, monitieteisyys, siilottomuus



Vaikuttava tutkimus- ja kehittämistoiminta vuonna 2030

Tutkimus- ja kehittämistoiminta

- **Kansainvälisyys lisääntyy;** kansainväliset kumppanit ja konsortiot, ulkomainen rahoitus, globaalin maailman haasteisiin vastaaminen maailmanluokan ratkaisulla, kansainvälisten osaajien ja opiskelijoiden saaminen Suomeen, laadun vastattava kv-mittakaavaa, pyrkimys globaaliin edelläkävijyyteen valituilla kärjillä/alueilla
- **TKI osaaminen ja työtä tukevat rakenteet;** korkeakoulujen osaamisen laajempi hyödyntäminen, henkilöstön T&K osaamisen kehittäminen, tutkijakoulutettujen osuuden kasvu, korkeakoulujen siiloutuneiden rakenteiden purkaminen, T&K käytäntöjen kehittäminen, resursoinnin tarkistaminen ja varmistaminen T&K työhön, hanketyön pirstaleisuuden poistaminen
- Sopivassa suhteessa ja yhtäaikaaisilla panostuksilla **perustutkimusta ja soveltavaa tutkimusta;** perustutkimuksen arvon kommunikointi ja ymmärtäminen yhteiskunnassa, perustutkimuksen turvattu pitkäjänteinen rahoitus, soveltavalle tutkimukselle erillinen rahoituskanava, jatkumo perustutkimuksen ja soveltavan tutkimuksen välillä, perustutkimuksen tulosten nopeampi siirtyminen käytännön sovelluksiksi
- **Innovaatioiden tuottaminen;** innovaatioiden syntyminen rajapinnoissa ja eri toimijoiden muodostamissa yhteistyöverkostoissa, panostuksia innovaatiotoiminnan ja innovaatiokyvyn kasvattamiseen, innovaatioiden tunnistaminen ja start up kulttuurin luominen/innovaatioekosysteemin alueellinen kehittäminen



Vaikuttava tutkimus- ja kehittämistoiminta vuonna 2030

Tutkimus- ja kehittämistoiminta

- **Teknologia ja digitaalisuus;** teknologisen kehityksen osaaminen hyödyntäminen, mm. tekoäly, data-analytiikka, robotekniikka ja automaatio, omien vahvuuksien tunnistaminen teknologisen kehityksen tiellä. Laaja kokeilukulttuuri teknologian murroskautena, ymmärretään myös vaikutukset ympäröivään maailmaan.
- **Tutkijalähtöisyys;** tutkijaurapolkujen houkuttelevuus, tutkijoiden joustava työllistyminen akateemisen ja yritysmaailman välillä, väitelleiden tutkijoiden määrän kasvattaminen, tutkijoiden akateeminen vapaus ja sananvapaus
- **Opiskelijalähtöisyys ja opiskelijan roolin vahvistaminen;** T&K on osana asiantuntijuuden kehittymistä korkeakouluopiskelijoilla, opiskelijoilla laajat mahdollisuuden tutustua ja osallistua T&K toimintaan, vahva ja laadukas opetus kokonaisuutena
- **Monialaisuus ja monitieteellisyys;** entistä monipuolisempi tutkimuskenttä, koulutusohjelmien ja eri toimijoiden rajat ylittävää tutkimusta, yhä laajempi poikkitieteellisyys, perusteltujen näkemysten ja ajatusten törmäyttäminen kunnioittavassa hengessä yhteisiä ratkaisuja etsien
- **Akateeminen vapaus;** vaikka yritysten tarpeet sanelevat osaa tutkimusaiheista, edelleen on mahdollisuus politiikasta ja elinkeinoelämästä olevaa vapaata tutkimusta



Taustaryhmäkohtaisia näkemyseroja

Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen edustajien välillä

- Yliopistojen edustajat puhuvat selkeästi eniten riittävän pitkäjänteisestä rahoituksesta
- Ammattikorkeakoulujen edustajat puolestaan nostivat selkeästi eniten esiin työelämä- ja yhteiskuntalähtöisyyteen liittyviä näkemyksiä

Henkilöstön ja johdon kesken

- Henkilöstön ja johdon kolme eniten mietittyä kokonaisuutta olivat samanlaiset
- Henkilöstö pohti vastauksissaan enemmän TKI-osaamisen kehittämistä sekä toimintaa tukevia rakenteita
- Johto puolestaan korosti enemmän kansainvälisyyttä sekä perustutkimuksen ja soveltavan tutkimuksen huomioimista

Suurmetropolialueella ja sen ulkopuolella asuvien vertailussa

- Ei suuria näkemyseroja keskusteluteemoissa alueiden mukaan
- Suurmetropolialueella asuvat puhuvat hieman enemmän TKI osaamisen ja siihen liittyvien rakenteiden ja innovaatioiden puolesta
- Suurmetropolialueen ulkopuolella asuvat korostavat vahvemmin perustutkimuksen ja soveltavan tutkimuksen sekä teknologian ja digitaalisuuden merkitystä

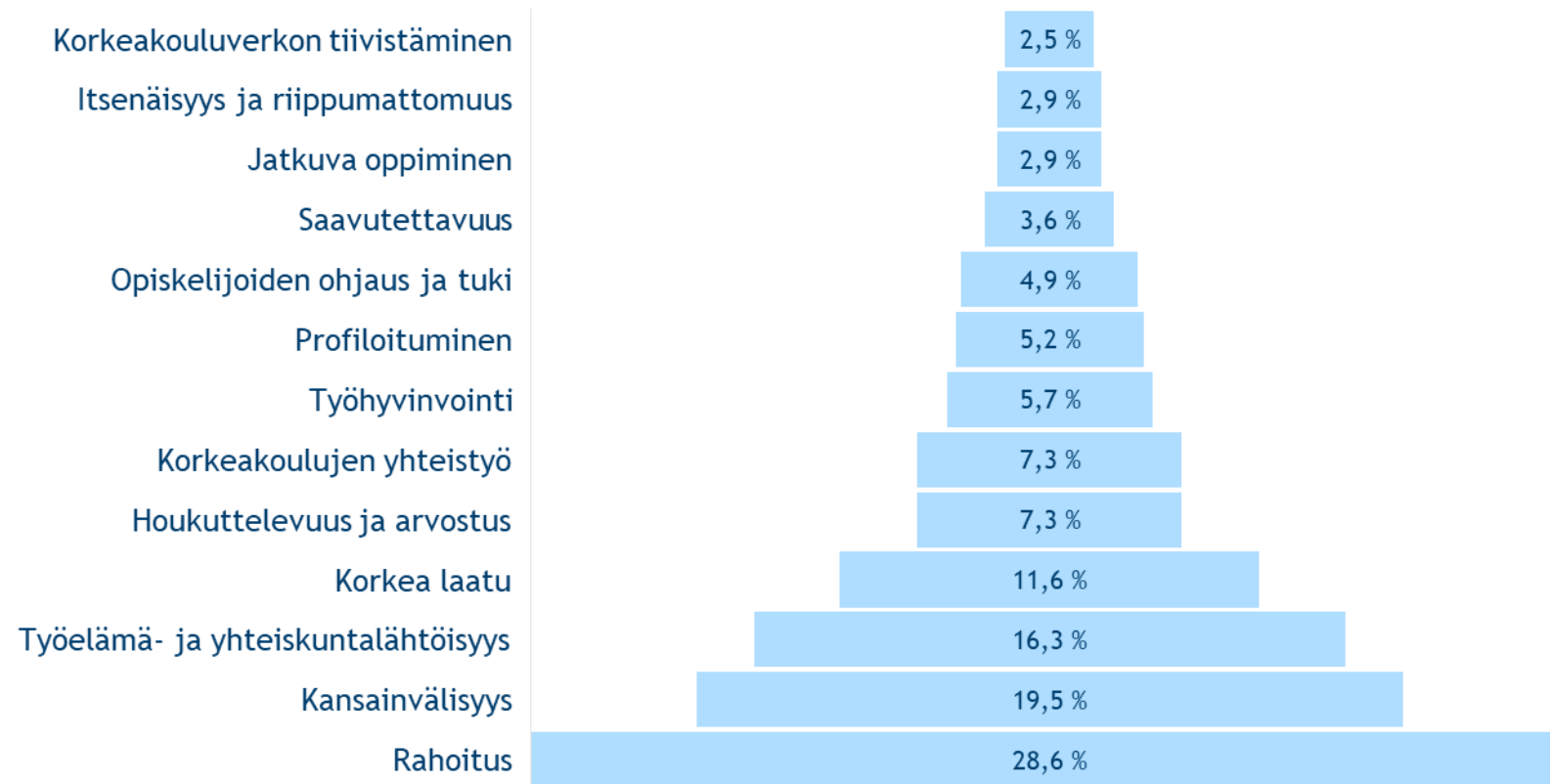


Minkä pitää muuttua, jotta suomalaiset
korkeakoulut ovat vahvoja ja vaikuttavia
toimijoita vuonna 2040?

Rahoitus, kansainvälisyys sekä työelämä- ja yhteiskuntalähtöisyys avaintekijöitä vuonna 2040

(n=1144)

Minkä pitää muuttua, jotta suomalaiset korkeakoulut ovat vahvoja ja vaikuttavia toimijoita vuonna 2040?



Suomalaiset korkeakoulut ovat vahvoja ja vaikuttavia toimijoita vuonna 2040 kun...

Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen

- **Rahoitus** on riittävää, pitkäjänteistä, ennakoitavaa, läpinäkyvää, selkeää ja vakaata, sekä yksityinen ja kansainvälinen rahoitus kasvaa
- **Kansainvälisyys** lisääntyy: korkeakoulujen kansainvälistä osaajapohjaa laajennetaan, osaajia houkutellaan Suomeen, maahan tulemisen ja jäämisen helppouteen panostetaan, korkeakoulut ovat yhteensopivia eurooppalaisten nimikkeiden ja tutkintojen osalta, eurooppalaiseen yhteistyöhön osallistutaan, koulutusviennin mahdollisuudet ja vaateet ymmärretään, kansainvälistyminen huomioidaan rahoituksessa
- **Työelämä- ja yhteiskuntalähtöisyys** vahvistuu: tutkinnot ja tutkimus ovat tarpeellisia työmarkkinoiden näkökulmasta, tutkimustuloksia hyödynnetään yhteiskunnalliseen päätöksentekoon ja yhteiskunnan kehittämiseen, elinkeinoelämä sitoutuu vahvempaan yhteistyöhön korkeakoulujen kanssa, yritysten ja yhteiskunnan menestys on päällimmäisenä tavoitteena
- **Tekemisen laatu on korkea:** opetuksen, koulutuksen ja tutkimuksen laatu varmistetaan, koulutus perustuu tutkimukseen, opettajien pedagogiseen pätevyyteen ja riittävään resursointiin panostetaan, opetus ja tutkimus elävät rinnakkain, osaamistasoa rakennetaan peruskoulusta lähtien



Suomalaiset korkeakoulut ovat vahvoja ja vaikuttavia toimijoita vuonna 2040 kun...

Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen

- **Houkuttelevuus ja yhteiskunnallinen arvostus** nousee: tutkittua tietoa hyödynnetään päätöksenteossa, korkeakoulut näkyvät yhteiskunnallisissa keskusteluissa, (opetusta ja tutkimusta yhdistäviä) urapolkuja kehitetään, hakuprosessit ovat joustavampia ja vähemmän säänneltyjä
- **Henkilöstö voi työssään hyvin:** työsuhteita vakinaistetaan, työtä suunnitellaan pitkäjänteisesti, perustehtävään on riittävä aikaresurssi, johtaminen on ammattimaista ja luottamusta herättävää, palkkausjärjestelmää kehitetään
- **Itsenäisyys ja riippumattomuus** kaupallisista toimijoista ja poliittisesta ohjauksesta vahvistuu



Suomalaiset korkeakoulut ovat vahvoja ja vaikuttavia toimijoita vuonna 2040 kun...

Korkeakoulujen

- **Yhteistyö** lisääntyy: duaalimalli muuttuu joustavammaksi ja ylityksiä sallivammaksi, ammattikorkeakoulujen ja yliopistot muodostavat yhtenäisen tasavertaisen korkeakoulujärjestelmän, jonka sisällä urapolut ovat sujuvia, ammattikorkeakouluillakin on oikeus tohtoritutkintoihin
- **Profiloituminen** voimistuu: erikoistutaan vahvuuksien ja alueen elinkeinoelämän rakenteen mukaan, kirkastetaan profiilia
- **Opiskelijoiden ohjaus ja tuki** vahvistuu: tuetaan opintojen etenemistä ja työelämään siirtymistä, edistetään opiskelijoiden hyvinvointia ja vahvistetaan opiskelijälähtöisyyttä, tuetaan opiskelijoita myös taloudellisesti
- **Saavutettavuus** kasvaa: puretaan ensikertalaiskiintiöt, edistetään aliedustettujen ryhmien pääsyä korkeakoulutukseen, sujuvoitetaan alan vaihtamista
- **Jatkuvan oppimisen** palveluja vahvistetaan: kasvatetaan tarjontaa yritysten tarpeiden mukaisesti, huomioidaan palvelujen helppo saatavuus ja joustavat oppimisen polut, korvataan aikuiskoulutustuki
- **Verkostoa tiivistetään** vähentämällä korkeakoulujen määrää



Taustaryhmäkohtaisia näkemyseroja

Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen edustajien välillä

- Yliopistoedustajat pitävät **rahoitusta** ja **korkeakoulujen yhteistyötä** tärkeämpänä
- Ammattikorkeakoulujen edustajat puolestaan korostavat enemmän **houkuttelevuutta** ja **arvostusta**

Henkilöstön ja johdon kesken

- **Rahoitus, työelämä- ja yhteiskuntalähtöisyys, korkea laatu sekä itsenäisyys ja riippumattomuus** korostuvat enemmän henkilöstön vastauksissa
- Johto pitää tärkeämpänä **kansainvälisyyttä, houkuttelevuutta ja arvostusta** sekä **korkeakouluverkon tiivistämistä**

Suurmetropolialueella ja sen ulkopuolella asuvien vertailussa

- Suurmetropolialueella asuvat painottavat enemmän **työelämä- ja yhteiskuntavaikuttavuutta**
- Suurmetropolialueen ulkopuolella asuvat taas korostavat vahvemmin **kansainvälisyyden tärkeyttä**



Mitkä muutokset ovat tärkeimpiä
korkeakoulujen tulevaisuudelle?

Korkeakoulujen tulevaisuuden kannalta tärkeimmiksi arvioidut asiat

Kaikki osallistujat

1. Perusrahoituksen turvaaminen, valtion sitoutuminen rahoituksen pitkäjänteisyyteen ja ennakoitavuuteen
2. Tukihenkilöstön ja -palveluiden määrän lisäys, asiantuntijoille aikaa tehdä päätyötä
3. Valmistuvien osaamisen varmistaminen
4. Koulutuksen sisältöjen vastaaminen työelämän tarpeisiin, työelämä vahvasti läsnä korkeakoulujen arjessa
5. Monitieteisyyteen kannustaminen tutkimuksessa
6. Suomalaisten korkeakoulujen toimiminen saumattomasti osana eurooppalaista yhteistyötä
7. Osaamistason nostaminen lisäämällä opintoihin struktuuria, vaatimustasoa ja kannattelua
8. Parhaiden opiskelijoiden ja tutkijoiden houkuttelu sekä Suomeen jäämisen helpottaminen
9. Jatkuvan oppimisen mahdollisuuksien moninaistaminen, aikuiskoulutustuen korvaaminen
10. Tutkimustulosten käytäntöön vieminen, tiedon vaikuttavuuden kasvun tunnistaminen
11. Kasvokkaiseen vuorovaikutukseen panostaminen etäyhteyden sijaan
12. Korkeakoulujen profiloitumisen ja erottautumisen mahdollistaminen
13. Korkeakoulutuksen saavutettavuuden edistäminen



Korkeakoulujen tulevaisuuden kannalta tärkeimmiksi arvioidut asiat

Ammattikorkeakoulun vs. yliopiston edustajat

AMMATTIKORKEAKOULU

1. Valmistuvien osaamisen varmistaminen
2. Koulutuksen sisältöjen vastaaminen työelämän tarpeisiin, työelämä vahvasti läsnä korkeakoulujen arjessa
3. Perusrahoituksen turvaaminen, valtion sitoutuminen rahoituksen pitkäjänteisyyteen ja ennakoitavuuteen
4. Tutkimustulosten käytäntöön vieminen, tiedon vaikuttavuuden kasvun tunnistaminen
5. Tukihenkilöstön ja -palveluiden määrän lisäys, asiantuntijoille aikaa tehdä päätyötä
6. Jatkuvan oppimisen mahdollisuuksien moninaistaminen, aikuiskoulutustuen korvaaminen
7. Muutoskyvyn ja ketteryyden varmistaminen
8. Osaamistason nostaminen lisäämällä opintoihin struktuuria, vaatimustasoa ja kannattelua
9. Monitieteisyyteen kannustaminen tutkimuksessa
10. Parhaiden opiskelijoiden ja tutkijoiden houkuttelu sekä Suomeen jäämisen helpottaminen



YLIOPISTO

1. Perusrahoituksen turvaaminen, valtion sitoutuminen rahoituksen pitkäjänteisyyteen ja ennakoitavuuteen
2. Jatkuvan oppimisen mahdollisuuksien moninaistaminen, aikuiskoulutustuen korvaaminen
3. Tukihenkilöstön ja -palveluiden määrän lisäys, asiantuntijoille aikaa tehdä päätyötä
4. Akateemisten uramahdollisuuksien ennakoitavuuden ja houkuttelevuuden vahvistaminen
5. Perustutkimuksen aseman vahvistaminen
6. Korkeakoulujen profiloitumisen ja erottautumisen mahdollistaminen
7. Tutkitun tiedon vaikuttavuuden kasvun tunnistaminen
8. Valmistuvien osaamisen varmistaminen
9. Monitieteisyyteen kannustaminen tutkimuksessa
10. OKM:n ja elinkeinoelämän ohjauksen hallittu vähentäminen

Korkeakoulujen tulevaisuuden kannalta tärkeimmiksi arvioidut asiat

Henkilöstön vs. johdon edustajat

HENKILÖSTÖN EDUSTAJAT

1. Perusrahoituksen turvaaminen, valtion sitoutuminen rahoituksen pitkäjänteisyyteen ja ennakoitavuuteen
2. Tukihenkilöstön ja -palveluiden määrän lisäys, asiantuntijoille aikaa tehdä päätyötä
3. Jatkuvan oppimisen mahdollisuuksien moninaistaminen, aikuiskoulutustuen korvaaminen
4. Koulutuksen sisältöjen vastaaminen työelämän tarpeisiin
5. OKM:n ja elinkeinoelämän ohjauksen hallittu vähentäminen
6. Tutkimustulosten käytäntöön vieminen
7. Valmistuvien osaamisen varmistaminen
8. Suomalaisten korkeakoulujen toimiminen saumattomasti osana eurooppalaista yhteistyötä
9. Parhaiden opiskelijoiden ja tutkijoiden houkuttelu sekä Suomeen jäämisen helpottaminen
10. Monitieteisyyteen kannustaminen tutkimuksessa



JOHDON EDUSTAJAT

1. Perusrahoituksen turvaaminen, valtion sitoutuminen rahoituksen pitkäjänteisyyteen ja ennakoitavuuteen
2. Parhaiden opiskelijoiden ja tutkijoiden houkuttelu sekä Suomeen jäämisen helpottaminen
3. Osaamistason nostaminen lisäämällä opintoihin struktuuria, vaatimustasoa ja kannattelua
4. Koulutuksen sisältöjen vastaaminen työelämän tarpeisiin, työelämä vahvasti läsnä korkeakoulujen arjessa
5. Korkeakoulujen profiloitumisen ja erottautumisen mahdollistaminen
6. Tukihenkilöstön ja -palveluiden määrän kasvattaminen, asiantuntijoille aikaa tehdä päätyötä
7. Tutkitun tiedon vaikuttavuuden kasvun tunnistaminen
8. Panostus maailmanluokan tutkimusinfrastruktuureihin
9. Valmistuvien osaamisen varmistaminen
10. Digitaalisten ratkaisujen ja tekoälyn hyödyntäminen

Korkeakoulujen tulevaisuuden kannalta tärkeimmiksi arvioidut asiat

Suurmetropolialueella vs. muualla asuvat

SUURMETROPOLIALUE

1. Perusrahoituksen turvaaminen, valtion sitoutuminen rahoituksen pitkäjänteisyyteen ja ennakoitavuuteen
2. Tukihenkilöstön ja -palveluiden määrän lisäys, asiantuntijoille aikaa tehdä päätyötä
3. Valmistuvien osaamisen varmistaminen
4. Koulutuksen sisältöjen vastaaminen työelämän tarpeisiin, työelämä vahvasti läsnä korkeakoulujen arjessa
5. Osaamistason nostaminen lisäämällä opintoihin struktuuria, vaatimustasoa ja kannattelua
6. Suomalaisten korkeakoulujen toimiminen saumattomasti osana eurooppalaista yhteistyötä
7. Jatkuvan oppimisen mahdollisuuksien moninaistaminen, aikuiskoulutustuen korvaaminen
8. Monitieteisyyteen kannustaminen tutkimuksessa
9. Tutkitun tiedon vaikuttavuuden kasvun tunnistaminen
10. Parhaiden opiskelijoiden ja tutkijoiden houkuttelu sekä Suomeen jäämisen helpottaminen



MUU ASUINPAIKKA

1. Perusrahoituksen turvaaminen, valtion sitoutuminen rahoituksen pitkäjänteisyyteen ja ennakoitavuuteen
2. Tutkimustulosten käytäntöön vieminen
3. Tukihenkilöstön ja -palveluiden määrän kasvattaminen, asiantuntijoille aikaa tehdä päätyötä
4. Valmistuvien osaamisen varmistaminen
5. Jatkuvan oppimisen mahdollisuuksien moninaistaminen, aikuiskoulutustuen korvaaminen
6. Monitieteisyyteen kannustaminen tutkimuksessa
7. Koulutuksen sisältöjen vastaaminen työelämän tarpeisiin
8. Parhaiden opiskelijoiden ja tutkijoiden houkuttelu sekä Suomeen jäämisen helpottaminen
9. Suomalaisten korkeakoulujen toimiminen saumattomasti osana eurooppalaista yhteistyötä
10. Kasvokkaiseen vuorovaikutukseen panostaminen etäyhteyden sijaan

Mikä muutostekijöissä on keskeisintä korkeakoulutuksen ja tutkimuksen näkökulmasta?



A. Ympäristömuutokset etenevät – planetaariset rajat ylittyvät

Keskeisimmät asiat korkeakoulutuksen ja tutkimuksen näkökulmasta

- Korkeakoulujen rooli suunnannäyttäjänä ja edelläkävijöinä
- Tutkimuksen yhteys ja vaikutus tietoisuuden kasvattamiseen, ymmärryksen lisäämiseen ja päätöksentekoon, uusimman tiedon saaminen sujuvasti käytäntöön ja opetukseen
 - Tiedon luotettavuus
 - Poikkitieteellisen tutkimuksen ja vapaan tieteen merkitys
 - Korkeakoulutuksen tuoma osaaminen ylittää poliittisen voimapelin
- Uusien tutkimus- ja lähestymistapojen sekä teknologioiden kehittäminen uuden todellisuuden ymmärtämiseksi, hyvinvoinnin lisäämiseksi mutta myös innovatiivisten liiketoimintamahdollisuuksien luomiseksi
 - Monitieteellisen yhteistyön merkitys: esim. teknologia, kaupalliset ja luovat alat sekä korkeakoulut ja toinen aste
- Kestävä kehitys ja ympäristömuutosten hillitseminen läpileikkaavana teemana kaikilla koulutusaloilla, verkkopedagogiikan kehittäminen edelleen
 - Kestävyysosaaminen yksi tulevaisuuden perustaidoista
- Haasteesta kilpailukyvyyn voimavaraksi: profiloituminen niin tutkimuksellisesti kuin koulutuksellisesti

(n=310)



B. Teknologian kehitys mullistaa koulutuksen, tutkimuksen, työn ja yhteiskunnan toiminnan

Keskeisimmät asiat korkeakoulutuksen ja tutkimuksen näkökulmasta

- Kehityksen kärjessä toimiminen: ajantasaisen tiedon ja osaamisen tuottaminen ja jakaminen, teknologian käyttötarkoituksen määrittäminen, teknologisen kehityksen edistäminen mahdollisuudet ja riskit tunnistuen – eettisesti ja kestävästi
- Ihmisen kyvyn kehittäminen toimia ”isäntänä teknologialle”
 - Teknologian ja tekoälyn soveltamisen taito, tavoitteellinen ja rohkea hyödyntäminen ja kehittäminen, etiikka ja vastuullisuus
 - Kriittinen ajattelu (tiedon totuudellisuus)
 - Tutkimusta tukeva teknologia
- Yhteiskunnan sopeutumisen edistäminen teknologiseen kehitykseen, uusien teknologioiden käyttökynnyksen madaltaminen
- Kansainvälinen teknologinen koulutus- ja tutkimusyhteistyö, elinkeinoelämä mukana
- Tutkimuslähtöisen innovaatiotoiminnan vauhdittaminen, uusien alojen kehittäminen ja innovaatioiden kaupallistaminen
- Korkeakoulutuksessa korostuu: uudenlaiset oppimisen menetelmät ja ympäristöt, oppimaan oppiminen, joustavat koulutuspolut, ketteryys ja joustavuus toimia ja innovoida muuttuvassa ympäristössä, tukipalveluiden automatisointi (tilaa ajattelulle ja luovuudelle), opetushenkilöstön riittävät teknologiset taidot

(n=311)



C. Kohti kestävää kasvua

Keskeisimmät asiat korkeakoulutuksen ja tutkimuksen näkökulmasta

- Tuottavuuden kasvun veturina toimiminen, muun yhteiskunnan haastaminen kehitykseen – koulutuksen ja tutkimuksen rahoitus alkupääoma kestävä kasvun mahdollistamiseen
- Kunnianhimoinen ja laadukas tutkimustoiminta kestävä kasvun edellytys
 - T&K-osaajien määrän lisääminen, perus-, riski- ja yritysrahoituksen vahvistaminen, monitieteisyyden edistäminen
- Akateemisen tutkimuksen ja yritysten tutkimus- ja kehittämistyön yhteyden vahvistaminen, innovaatioiden ja tutkimustulosten parempi siirtyminen tutkimuslaitoksista elinkeinoelämään
- Talous-, kestävyys-, innovaatio- ja yrittäjyysosaamisen vahvistaminen, aineettoman pääoman ja luovan talouden kaupallistamisen lisääminen
 - Puhe ja esimerkit joustavampien innovaatiotukijärjestelmien puolesta
- Startup-, yrityshautomo- ja kiihdyttämötoiminnan laajentaminen
- Laadukkaan ja uskottavan koulutusviennin ylläpito
- Korkeakoulutuksen saavutettavuuden edistäminen
- Ihmisten luottamuksen säilyttäminen hyvinvointiyhteiskuntaan, hyvinvoinnin ja elinvoiman yhteyden vaaliminen

(n=269)



D. Väestörakenne muuttuu – osaajatarpeet kasvavat

Keskeisimmät asiat korkeakoulutuksen ja tutkimuksen näkökulmasta

- Korkeakoulujen erikoistuminen, vahvuuksien hyödyntäminen ja toimiva työnjako
- Resurssien suuntaaminen kasvukeskuksiin vs. verkoston kattavuus
- Joustavat uudelleen kouluttautumisen sallivat opintopolut, verkko-opintojen kehittäminen, sujuvat siirtymät koulutussektoreiden välillä
- Opiskelijoiden valmistaminen työelämän moninaisuuteen ja kansainvälistymiseen
- Kotimaisten kielten käyttö opetuksessa
- Ensimmäisen ja toisen polven maahanmuuttajien korkeakouluttaminen
- Koulutuksen läpäisyn edistäminen ja saavutettavuudesta huolehtiminen yhä moninaistuvalle väestölle
- Kansainvälisten tutkijoiden, opettajien ja opiskelijoiden houkuttelu, vastaanotto ja maahan jäämisen mahdollistaminen
 - Korkeakoulujen korkea laatu, kansallisesti kunnianhimoiset TKI-rahoitusinstrumentit, kannustava stipendijärjestelmä
 - Korkeakoulupolut s2-taustaisille opiskelijoille, työnohjaus, työnhakutuki, yrittäjyyden alustana toimiminen, kielen haltuunotto, maahan muuttaneiden kotoutumisen tutkimus

(n=319)



E. Arvot ja asenteet moninaistuvat

Keskeisimmät asiat korkeakoulutuksen ja tutkimuksen näkökulmasta

- Korkeakoulutusasteen nostaminen, osaamisen korkeasta tasosta huolehtiminen, sivistyspohjan ja demokraattisten arvojen vahvistaminen
- Aliedustettujen ryhmien saaminen korkeakoulutuksen piiriin, eriarvoisuuden vähentäminen
- Riippumattoman tiedon tuottaminen ja esiin tuominen sekä tutkimusperusteisen päätöksenteon vahvistaminen
- Arvo- ja asennekeskustelun lisääminen ja erilaisten mielipiteiden esiintuomisen mahdollistaminen
- Medialukutaidon kehittäminen, kriittisen ajattelun kehittäminen, valeinformaation tunnistaminen ja leviämisen vastustaminen
- Yhteisöllisyyden vahvistaminen, yhteisötaitojen kehittäminen ja yhteenkuuluvuuden tunteen lisääminen, demokratiakasvattaminen
- Tutkimuksen monitieteisyyden lisääminen
- Jatkuvan oppimisen mahdollistaminen
- Hyvinvointiyhteiskunnan puolustaminen, yhteisön hyvinvoinnista huolehtiminen

(n=281)



F. Maailma moninapaistuu - kansainvälinen yhteistyö ja turvallisuusympäristö muuttuu

Keskeisimmät asiat korkeakoulutuksen ja tutkimuksen näkökulmasta

- Kansainvälistymisen tavoitteiden, keinojen ja kumppaneiden määrittely
- Kansainvälisten osaajien rekrytointi ja heidän pitäminen maassa, opiskelijoiden kansainvälistymiseen panostaminen
- Tiedon, tulkintojen, näkemysten ja välineiden tuottaminen päätöksentekoon
 - Kansainvälisen toimintaympäristön tilannekuvan ja muutosten ymmärtäminen, valmius toimia nopeasti muuttuvissa tilanteissa
 - Tutkimuksen vapaudesta ja turvallisuudesta huolehtiminen, esim. tutkimusinfra omissa käsissä
- Riskienhallintaan, toimintaympäristöanalyysihin, skenaariotyöskentelyihin ja erilaisiin huoltovarmuus- ja ennakointisuunnitelmiin panostaminen
- Yhteistyön tiivistäminen Pohjoismaiden, Baltian maiden ja Puolan kanssa, esim. puolustus- ja avaruusteollisuuteen liittyvien koulutusten ja hankkeiden muodossa
- Puolustusteollisuuden innovaatioihin (esim. kaksikäyttötekologioihin) panostaminen, yhteistyö alan yritysten kanssa
- Arktisen osaamisen kasvattaminen ja arktisen alueen yhteistyön edistäminen
- Korkeakouluyhteisön hyvinvoinnista huolehtiminen

(n=232)

Loppukiri: muita muutostekijöitä ja terveisiä

Uusia tai vähemmän käsiteltyjä muutostekijöitä

(n=122)

Muut olennaisina pidetyt muutostekijät

- **Yhteiskunnan rakenteen ja arvojen muutos**; julkisen talouden kiristyminen, ilmastonmuutos, turvallisuusuhkat, väestön ikääntyminen, populismin ja disinformaation kasvu, luottamuksen säilyttäminen tutkittuun tietoon vaikeutuu
- **Koulutuksen sisäiset haasteet**; osaamistason lasku, opetuksen pirstaloituminen ja kuormitus näkyvät kaikilla koulutustasoilla. Rahoitusmallit ja korkeakoulujen johtaminen kaipaavat uudistuksia.
- **Opiskelijoiden hyvinvointi**; opiskelijoiden mielenterveyteen, tulevaisuudenuskoon ja jaksamiseen liittyvät haasteet kasvavat. Etäopiskelu ja yksilöllisten opiskelupolkujen vaade kasvaa, samalla kaivataan yhteisöllisyyttä.
- **Teknologisuus ja työelämän murros** yhdessä muuttavat koulutuksen rakenteita; tekoäly, virtuaalitodellisuus ja jatkuvan oppimisen vaatimukset haastavat. Tutkintokeskeisyys väistyneenä osaamisperusteisuuden ja joustavien oppimispolkujen tieltä.
- **Yhdenvertaisuus ja saavutettavuus**; koulutuksen tasa-arvon säilyttäminen samalla kun alueellinen eriytyminen ja sosioekonomiset esteet kasvavat. Korkeakoulutuksen tulee jatkossakin olla saavutettavaa kaikkialla Suomessa ja tarjota tukea myös heikommassa asemassa oleville.





Terveiset visiotyölle

Yleisemmät kommentit ja huomiot visiotyöstä

- Lopulliselta visiolta toivotaan rohkeita strategisia valintoja, aitoa tulevaisuuteen suuntautumista sekä realismia ja toteutuskelpoisuutta
- Strategisista painotuksista nostetaan esiin erityisesti laadunvarmistus, vastuullinen uudistaminen, osaamisen kehittäminen, tutkitun tiedon asema, koko sektorin diversiteetti, rakenteiden ja rahoitusmallien uudistaminen
- Yleisesti toivotaan laajaa osallistavaa prosessia ja avointa viestintää. Laajat kuulemiset ja aliedustettujen ryhmien näkemysten huomiointi osana työtä.
- Kansallisen ja globaalin näkökulman huomiointi visiotyössä; Suomen erityispiirteet, kaksikielisyys, kulttuuri, geopoliittinen muutos ja erityisosaaminen
- Kestävän ja ennakoitavan rahoitusmallin mietintä; myös kriittinen keskustelu miten vision rakentamisen resurssit saavutetaan
- Oppimistason nosto, osaaminen ja oppimisen tuki osana visiotyötä; jatkuva oppiminen, madalletut kynnykset ja aito tuki kaikille oppijoille
- Kehittämiskulttuuriin kannustaminen; uudistumishalu ja vanhoista rakenteista ja ajattelumalleista irrottautuminen
- Enemmän aikaa perustehtävälle; oppimiselle, tutkimukselle, ajattelulle ja vähemmän paneutumista byrokratiaan

(n=156)



Varmistamme onnistumisen yhteisen kehittämisen ja dialogisen strategiatyön avulla.